

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-87 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-29/602-143
Karar Tarihi : 18.06.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : Ayşe Özlem UZUN, Evrim Özgül KAZAK, Yalçiner YALÇIN

20 **C. BİLDİRİMDE BULUNAN** : - Beckman Coulter Inc.
Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK,
Av. Murat Hakan ÖZGÖKÇEN, Av. Öznur İNANILIR
Çitlenbik sok. No:12 Yıldız mah. Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR : - Beckman Coulter Inc.
4300 N. Harbor Blvd. P.O. Box 3100 Fullerton, CA ABD
- Olympus Corporation
Shinjuku Monolith, 3-1 Nishi-Shinjuku 2-chome, Shinjuku-ku
Tokyo 163-0914 JAPONYA

E. DOSYA KONUSU: Olympus Corporation'a ait Diagnostik Sistemler İş'i'nin Beckman Coulter, Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 08.05.2009 tarih, 3213 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 29.05.2009 tarih, 3766 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 10.06.2009 tarih ve 2009-2-87/Öİ-09-AÖÜ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 12.06.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-120/194 sayılı Başkanlık Önergisi ile 09-29 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir nitelik taşımadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Devralan: Beckman Coulter, Inc. (Beckman)

50 Beckman, merkezi California'nın Fullerton şehrinde bulunan, karmaşık biyomedikal sistemlerini basitleştiren, mekanikleştiren, ürünleri geliştiren, üreten ve pazarlayan bir şirkettir. Şirket, başta Kuzey Amerika ve Avrupa'da olmak üzere dünya genelinde çözümleyiciler, test maddeleri ve otomasyon ürünleri vb. çeşitli diagnostik test ekipmanları, malzemeleri ve bu konuda yazılım¹ satmaktadır. Beckman'ın sistemleri, UniCel DxС 600 ve UniCel DxС Synchron klinik kimya hatları ile Access ve UniCel immünolojik hatlarını kapsamaktadır. Şirket ayrıca Humocult markası altında tamamlayıcı nokta bakım test ürünleri üretmektedir. Karma numune test alanında BCI kan analizi, moleküler diagnostik ve diğer hücresel testler bakımından birçok ürün sunmaktadır. Bu ürünler, Coulter LH ve Coulter Ac-T hematoloji sistemleri, ACL ve Hemoliance hemostas sistemlerini kapsamaktadır. Beckman, Türkiye'de sadece diagnostik test sistemleri alanında faaliyette bulunmaktadır.

60 Beckman halka açık bir şirkettir ve hisseleri dağınık bir şekilde yatırımcıların elinde bulunmaktadır. 13 Mart 2009 tarihi itibarıyla Beckman'ın, %5'den daha fazla hisseye sahip olan ortakları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 1: Beckman'ın %5'den Fazla Hisseye Sahip Ortakları

Hissedarın Adı	Hisse Oranı (%)
Wellington Management Company	(...)
The Bank of New York Mellon Corporation	(...)
Barclays Global Investors	(...)

Beckman'ın Türkiye'de, Beckman Coulter Biyomedikal Ürünler San. ve Tic. Ltd. Şti. adında bir iştiraki, bunun yanı sıra İstanbul, Ankara ve İzmir'de 3 adet ofisi bulunmaktadır. Beckman Türkiye'deki iştiraki aracılığıyla son kullanıcılara doğrudan satış yapmaktadır. Ayrıca, iki dağıtıcısı (Medtek Elektronik Tıbbi Cihazlar Tic. ve San. A.Ş. ve Med-Kim Kimya San. Tic. Ltd. Şti.) aracılığı ile de faaliyet göstermektedir.

H.1.2. Devreden: Olympus Corporation (Olympus)

70 Merkezi Japonya'da bulunan Olympus, ticari elektronik ve biyomedikal ürünlerde opto-dijital çözümler üreten halka açık bir şirkettir. Olympus'un DTS İşi, Türkiye'de sadece klinik kimya test sistemleri alanında faaliyet göstermektedir.

Aşağıdaki tabloda Olympus'da %5'den fazla hisseye sahip ortaklarına yer verilmektedir:

Tablo 2: Olympus'un %5'den Fazla Hisseye Sahip Ortakları

Hissedarın Adı	Hisse Oranı (%)
Nippon Life Insurance Company	(...)
Southeastern Asset Management, Inc.	(...)
The Master Trust Bank of Japan, Ltd.	(...)
Barclays Global Investors Japan Trust & Banking CO., Ltd.	(...)

Olympus, lab otomasyonu ve kan bankası sistemleri ile birlikte "standart ve rastgele erişilebilir kimyasal sistemler" sunmaktadır. Olympus'un DTS İşi; AU400, AU680,

¹ Şirket, belirli diagnostik test sistemleri ekipmanları ile birlikte kullanım için nadir durumlarda yazılım satmakta ve bu yazılımın fiyatı, ilgili ekipmanın fiyatına dahil edilmektedir. Ayrıca bağımsız yazılım satışı yapılmamaktadır.

80 AU2700 ve AU5400 çözümleyicileri ile ağırlıklı olarak klinik kimya sistemlerini kapsamaktadır. OLA 2500, Flex Trak ve AU Bağlayıcısı Olympus'un ana otomasyon ürünleridir. AU3000i ise şu an gelişme halinde olan bir immünoesey sistemidir. Olympus Türkiye'de DTS İşini dağıtıcısı Incekaralar Holding A.Ş aracılığı ile yürütmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

90 Beckman'ın Türkiye'deki faaliyetlerinin tamamı tek tip numune diagnostik test sistemlerine ilişkindir. Diagnostik test sistemleri; hastalık teşhisi, izleme ve tıbbi tedavisi ile terapide yol göstermek, kronik hastalık idaresine asistanlık etmek ve hasta durumunu değerlendirmek için veri sağlama amacıyla tasarlanmış test çeşitlerini içermektedir. Tek tip numune diagnostik test sistemleri, biyolojik malzemenin sadece sıvı kısmını test ederken karma numune test sistemleri ile kan hücreleri, bakteriler gibi katı kısımları da test edilebilmektedir. Tek tip numune diagnostik test sistemlerini, klinik kimya ve immünokimya test sistemleri olarak iki ayrı başlık altında incelemek mümkündür. Klinik kimya test sistemleri, küçük moleküler ayırıcıları ve enzimleri kanın sıvı kısmı ile birleştirmektedir. İmmünokimya test sistemleri de serumu örnek madde testi olarak ele almakla birlikte, klinik kimya testlerinden farklı olarak antikoları ana ayırıcılar olarak kullanmaktadır.

100 Dosya mevcudu bilgiler doğrultusunda, teşhis yapılabilmesi için farklı ayırıcılara ihtiyaç duyulmasına rağmen immünokimya ve klinik kimya test sistemlerinin çok benzer analitik ilkeler uyguladığı ve aynı biyolojik numune biçimini kullandığı, bu testlerin birçoğunun aynı analizör makinesinde çalışabilmesinin mümkün olduğu, klinik kimyaya benzerlikleri ve bütünlüyci fonksiyonları nedeniyle immünokimya testlerinin gün geçtikçe klinik test sistemleri içine dahil edilmekte olduğu, müşteri talepleri açısından bu sistemler arasında bir birleşmeye doğru gidildiği ortaya konulmuştur. Bu sistemlerde bir bütünleşmeye doğru gidildiğine Avrupa Komisyonu'nun Siemens/Bayer Kararı'nda² da yer verilmekle birlikte, söz konusu kararda halen bu alanda faaliyet gösteren teşebbüslerin büyük bir çoğunluğunun immünokimya veya klinik kimya test sistemleri alanında ayrı ayrı faaliyet gösteriyor olmaları nedeniyle, her iki test sisteminin birlikte gruplandırılmayacağı ifade edilmektedir. Komisyon'un diagnostik test sistemlerine ilişkin diğer birçok kararında da ilgili ürün pazarlarını geniş tanımlamadığı, klinik test sistemleri, immünokimya kimya test sistemleri gibi alt pazarlar bakımından değerlendirme yaptığı görülmektedir³. Öte yandan Rekabet Kurulu, Siemens/Dade Behring Kararı'nda⁴ ilgili işlem için pazarları "klinik kimya test sistemleri" ve "immünokimya test sistemleri" olarak ayrı ayrı belirlemiştir.

110 Başvuru konusu işlemi, Beckman'ın Olympus'un DTS İşini devralması oluşturmaktadır. Dosya mevcudu elde edilen bilgilere göre Olympus'un Türkiye'de immünokimya testleri satışı bulunmamaktadır. Olympus'un DTS İşini, Türkiye'deki cirosunun tamamını klinik kimya test sistemlerinden sağlamaktadır.

² COMP/M.4321, 31.10.2006 par.26

³ Case No IV/M.954, 02.09.1997 Bain-Hoechst-Dade Behring
Case No IV/M.1325 17.11.1998 Bayer/Chain Diagnostics
Case No COMP/M.4865 25.10.2007 Siemens/Dade Behring

⁴ 9.10.2007 tarih ve 07-78 sayılı Rekabet Kurulu Kararı

120 Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, işbu dosya özelinde ilgili ürün pazarının en dar kapsamda “*linik kimya test sistemleri pazarı*” ve en geniş kapsamda “*tek tip numune diagnostik test sistemleri pazarı*” olarak belirlenebileceği kanaatine ulaşılmıştır. Bununla birlikte, devralma işleminin her iki pazar açısından da yoğunlaşma yaratma durumunun söz konusu olmaması ve alt pazarlar açısından birbirine yakınsamanın başlamış olması sebepleriyle dosya kapsamında net bir pazar tanımı yapılmamış, bununla birlikte değerlendirme bölümünde hem alt pazar hem de üst pazar açısından yoğunlaşma ihtimali dikkate alınmıştır.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Devralma işlemi açısından, ilgili ürün pazarında, ülkenin herhangi bir bölgesindeki rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermemesi, rekabet koşullarının ülkenin tamamında homojen bir yapı sergilemesi nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar “*Türkiye*” olarak belirlenmiştir.

130 H.3. Değerlendirme

H.3.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesinin (b) bendine göre “*herhangi bir teşebbüs ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*” birleşme ve devralma sayılan hallerden sayılmaktadır.

140 Dosya konusu işlemde Beckman, Olympus’un DTS İşine ilişkin olarak Olympus Fransa SAS, Olympus Japonya, Olympus Medical Engineering Co. Ltd. ve Mishima Olympus Co. şirketlerini ve Sözleşme’de belirlenmiş varlıkları ve yükümlülükleri alacaktır. Olympus’un DTS İşini ile ilgili bu varlıkların kontrolünün Beckman’a geçecek olması sebebiyle dosya konusu işlem Tebliğ’in 2. maddesi anlamında bir devralma işlemi niteliği arz etmektedir.

H.3.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ’in, İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar başlığı altındaki 4. maddesinde, “*Bu Tebliğ’in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25’ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş milyon YTL’yi [yirmi beş trilyon Türk Lirasını] aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.*” hükmü yer almaktadır.

150 Beckman’ın Türkiye’deki faaliyetlerinden 2008 yılında elde etmiş olduğu ciro (.....) TL (..... USD)’dir. Bildirim Formu’nda cironun dağılımı aşağıdaki gibi sunulmuştur:

- İmmünokimya test sistemleri: yaklaşık⁵ (.....) TL (..... USD)
- Klinik kimya test sistemleri: yaklaşık (.....) TL (..... USD)
- Beckman’ın diğer ürünleri: yaklaşık (.....) TL (..... USD)

Öte yandan Olympus Diagnostik Test Sistemleri İşini, klinik kimya test sistemleri satışından 2008 yılında Türkiye’de yaklaşık olarak (.....) TL (..... USD) ciro elde etmiştir.

⁵ 2008 yılı Merkez Bankası ortalama alış döviz kuru üzerinden 1 ABD Doları = 1,29 TL üzerinden hesaplanmıştır.

160 En geniş kapsamda tek tip-numune DTS pazarı olarak ele alındığında tarafların ciroları toplamı (.....) TL, öte yandan daha dar kapsamda klinik kimya DTS pazarı olarak ele alındığında (.....) TL olmakta ve her iki durumda da Tebliğ'de öngörülen eşiği aşmaktadır.

İlgili tarafların pazar payları ise aşağıda sunulmaktadır:

Tablo 3: Tarafların Pazar Payları (%)

Şirket/Pazar	Tek Tip-Numune DTS Pazarı	Klinik Kimya DTS Pazarı
Beckman	(....)	(....)
Olympus	(....)	(....)
Toplam	(....)	(....)

Tablodan da görüldüğü gibi tarafların sadece tek tip-numune DTS pazarında pazar payları toplamı %25 eşiğini aşmaktadır. Bu bakımdan dosya konusu devralma işlemi, hem tarafların her iki pazardaki ciroları toplamı hem de tek tip-numune DTS pazarındaki payları toplamı açısından Tebliğ'deki eşiği aşmaktadır. Bu sebeple dosya konusu işlem, bildirim tabidir.

170 H.3.3. Devralma İşleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca, hakim durum yaratan ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek ilgili piyasada rekabeti önemli ölçüde azaltan birleşme ve devralmalar yasaktır.

Taraflarla aynı pazarda faaliyet gösteren şirketler ve pazar payları aşağıdaki gibi sunulmuştur. Bu pazar payları, aslen şirketlerin dünya çapındaki pazar payları olup Türkiye'deki pazar paylarının da bu paralelde olduğu taraflarca belirtilmiştir.

Tek Tip-Numune DTS Pazarında

- Siemens AG - %(...)
- Roche - %(...)
- Abbott - %(...)

Klinik Kimya DTS Pazarında

- Siemens AG - %(...)
- Roche - %(...)
- Abbott - %(...)

İlgili ürün pazarlarında Beckman ve Olympos'un pazar payları toplamı, yukarıda yer verilen uluslararası firmaların pazar payları ile birlikte değerlendirildiğinde devralma işlemi ile pazarda hakim durum yaratılmasının söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Zira, devir işlemi ertesinde Beckman'ın ilgili pazarlardaki payı oldukça az miktarda artmakta, bu bakımdan pazar yapısında büyük bir değişiklik meydana gelmemektedir.

190

H.3.4. Rekabet Etmeme Yükümlülüğü

Sözleşme'nin 9.7. ve 9.8. maddeleri, rekabet etmeme ve istihdam etmeme yükümlülüklerini düzenlemektedir. 9.7. madde hükmünce;

“...Sistem Kontrol Çalışanlarının Alıcılar tarafından talep edilmesi haricinde, her Taraf, Kapanış tarihinden itibaren 2 yıl boyunca geçerli olacak şekilde, diğer Tarafa veya diğer Tarafın iştiraklerine ait olan ve işlemlerle bağlantılı olarak iş talep eden tarafça bilinen mevcut çalışanlarından kasten ve doğrudan iş talep etmeyecek ve iştiraklerinin iş talep etmemesini sağlayacaktır....”

Sözleşmenin 9.8. maddesine göre ise;

“Satıcı Ana Şirket ve her bir Satıcı şirket, işbu Anlaşmanın tarihinden itibaren ve bu tarihten sonra Kapanış Tarihinin üçüncü yıldönümüne dek (“Rekabetsiz Dönem”) aşağıdakileri yapmayacak ve iştiraklerinin yapmamasını sağlayacaktır;

a) İşin faaliyetleri ve aktiviteleri ile doğrudan rekabet halinde olan her türlü iş, faaliyet ve aktiviteye girişmek (“Rekabetçi Faaliyet”); burada yukarıdakilerin Satıcı Ana Şirketin veya onun iştiraklerinin ve bağlı ortaklarının (i) satıcı ana şirketin veya onun bağlı ortaklarının rakip şahsın yönetimine iştirak etmemesi koşuluyla herhangi bir rekabetçi faaliyette bulunan her tür halka açık şahsın (“Rakip Şahıs”) her sınıftan tedavüldeki sermaye hisselerinin toplamda %5'ine kadar sahip olmasını veya (ii) rekabetçi faaliyetlerden geçmiş 3 mali yılda gelirlerinin %20'sini aşmayacak bir ortalama gelir elde eden her tür tüzel veya özel şahsı (doğrudan veya dolaylı olarak) elde etmesini engellememesi koşulu aranmaktadır veya;

b) Kapanış Tarihinden önceki iki yılı kapsayan dönemin herhangi bir diliminde İş'in tedarikçisi veya müşterisi olan herhangi bir kişiyi Alıcı Ana Şirket veya onun iştirakleri veya bağlı ortakları (kapanıştan sonra edinilmiş teşebbüsler dahil) ile iş yapmasını engelleyecek şekilde teşvik etmek, yönlendirmek veya teşvik etmeye veya yönlendirmeye kalkışmak. “

Rekabet hukukunda rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılıklarını tam olarak almalarının bir aracı olarak ve devam etmekte olan bir işbirliği süresi içinde teşebbüslerin birbirlerinden öğrendikleri teknik bilgileri rakiplerle paylaşılmalarının önüne geçmek amacıyla getirilmektedir. Genel olarak, rekabet yasaklarının yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için “yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma”, “sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma” ve “orantılılık” kriterlerini sağlaması gerekmektedir. Sözleşmede Satıcıya öngörülmüş olan 3 yıllık rekabet etmeme ve taraflara 2 yıl için öngörülmüş olan istihdam etmeme yükümlülükleri bu çerçevede değerlendirildiğinde, sınırlamaların sadece taraflar için ve devir konusu ile ilgili olması, süresinin 2 ve 3 yıl gibi rekabet hukuku incelemelerinde makul sayılan sürelerle sınırlı olması ve Alıcı Beckman'ın yapmış olduğu yatırımı geri alabilmesi için bu sınırlamaların gerekli olması gibi sebeplerle birer yan sınırlama olarak değerlendirilmiştir.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim

240 durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.